

Школска 2015/2016. година
Републичко такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VII разред

Шифра: _____

1. Поред сваког мотива упиши број 1 уколико се јавља у народној епској песми *Диоба Јакшића*, број 2 уколико се јавља у народној епској песми *Смрт војводе Пријезде*, а број 3 уколико се јавља у обе наведене народне епске песме.

чаша молитвена   _____
коњ   _____
соко   _____
сабља   _____
утва златокрила   _____
верна љуба   _____

2. Пажљиво прочитај следећи биографски опис, па на линији испод напиши име српског писца на кога се опис односи.

Рођен је 1877. године у селу Стричићи код Бањалуке, у области под именом Змијање. Завршио је студије славистике на Филозофском факултету у Бечу. Написао је више књига приповедака, три од њих под насловом С планине и испод планине, као и познато драмско дело Јазавац пред судом. Умро је 1916. године у Београду.

_____ (име и презиме)

3. У поље поред имена аутора упиши број под којим се налази наслов дела које је он написао. Један наслов је вишак.

1.	<i>Мостови</i>		
2.	<i>Хајдуци</i>	Гроздана Олујић	
3.	<i>Прва бразда</i>	Иво Андрић	
4.	<i>Небеска река</i>	Милован Глишић	

4. а) На линији напиши назив књижевне врсте којој припада дело Антоана де Сент Егзиперија *Мали Принц*.

_____ (назив књижевне врсте)

б) *Мали Принц* је објављен током једног великог историјског догађаја у коме је његов писац нестао. На линији напиши назив тог историјског догађаја. **Води рачуна о правопису.**

_____ (историјски догађај)

5.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н.</p> <p>а) Фабула је начин на који је сиже уобличен. Т Н</p> <p>б) Динамички мотиви заустављају радњу књижевног дела. Т Н</p> <p>в) Иронија речима даје супротан смисао од оног које имају у основном значењу. Т Н</p> <p>г) Епски десетерац има цезуру после петог слога. Т Н</p>	
6.	<p>Поред имена сваког лика напиши број који се односи на аутора у чијем делу се тај лик појављује. Један писац је вишак.</p> <p>а) Лујо _____ 1. Иво Андрић</p> <p>б) Малчика _____ 2. Бранислав Нушић</p> <p>в) Петрак _____ 3. Петар Кочић</p> <p>г) Сима Глуваћ _____ 4. Коста Трифковић</p> <p style="text-align: right;">5. Бранко Ћопић</p>	
7.	<p>Радња приповетке <i>Прича о кмету Симану</i> Иве Андрића одвија се након уласка аустроугарске војске у Босну и Херцеговину. Ова аустроугарска окупација Босне и Херцеговине отпочела је у:</p> <p>а) XX веку;</p> <p>б) XIX веку;</p> <p>в) XVIII веку. (Заокружи слово испред тачног одговора.)</p>	
8.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак и на линији допиши речи које недостају тако да одломак буде тачан. Води рачуна о правопису.</p> <p>_____ је посебна врста стиха у којој нема устаљених правила изградње стиха. То значи да нема сталног броја слогова и акцената, што доприноси непредвидивости његовог ритма.</p>	
9.	<p>Наведени стихови из народне песме представљају пример једне стилске фигуре. На линији поред стихова напиши њен назив.</p> <p><i>Вила гњиздо `тица ластавица, вила га је за девет година, а јутрос га поче да развија; долети јој сив-зелен соколе од столице цара честитога, па јој не да гњиздо да развија.</i></p> <p style="text-align: right;">_____ (стилска фигура)</p>	
10.	<p>У народној епској песми <i>Женидба Душанова</i> појављује се један веома необичан јунак који има три главе. На линији напиши његово име.</p> <p>_____ (име јунака)</p>	
11.	<p>Подвуци наслове ТРИ љубавне песме у наведеном низу књижевних дела.</p> <p><i>Волео сам Вас, Манасија, Симонида, Стрепња, Небо, Власт, Мали Радојица, Подне, Плави чуперак.</i></p>	

12.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Унутрашњи монолог представља облик казивања:</p> <p>а) којом се наводи разговор два књижевна јунака који је кришом вођен;</p> <p>б) којом се приказује садржај мисли књижевног јунака при чему редослед мисли није уређен;</p> <p>в) којом се наводе кришом и крадом изговорене речи књижевних јунака које други јунаци нису чули;</p> <p>г) којом се износе наглас изговорене речи књижевног јунака.</p>	
13.	<p>Ђорђо Вазари у књизи <i>Животи славних италијанских архитеката, сликара и вајара</i>, пише и биографију једног од највећих сликара који је био и проналазач. На линији напиши његово име и презиме. Води рачуна о правопису.</p> <p>_____</p> <p>(име и презиме)</p>	
14.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак из песме <i>Подне</i> Јована Дучића и одговори на питања.</p> <p><i>Све је тако тихо. И у мојој души Продужено видим ово мирно море: Шуме олеандра, љубичасте горе, И блед обзор што се протеже и пуши.</i></p> <p>а) Која врста риме (према распореду римованих стихова) је коришћена у наведеном одломку? _____</p> <p>б) Колико слогова има коришћени стих? _____</p> <p>в) Који је назив тог стиха? _____</p>	
15.	<p>На линији поред стихова напиши наслов народне епске песме којој они припадају.</p> <p>а) <i>Нађе мајку у свом винограду; косу реже остарила мајка, косу реже, па виноград веже, а сузама лозицу залива, и спомиње свог Стојана сина.</i></p> <p>_____ (наслов песме)</p> <p>б) <i>Јер ја чувам друма кроз планину, дочекујем Сарајлије младе, те отимам и сребро и злато и лијепу чоху и кадифу, одијевам и себе и друштво; а кадар сам стићи и утећи и на страшну месту постојати. Не бојим се никога до Бога!</i></p> <p>_____ (наслов песме)</p>	
16.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Право име америчког писца Марка Твена је:</p> <p>а) Семјуел Клеменс;</p> <p>б) Семјуел Бекет;</p> <p>в) Хаклбери Фин.</p>	

17.	<p>Попуни табелу како је започето.</p> <table border="1" data-bbox="188 264 1412 454"> <thead> <tr> <th data-bbox="188 264 596 297">Назив дела</th> <th data-bbox="596 264 1002 297">Име и презиме аутора</th> <th data-bbox="1002 264 1412 297">Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="188 297 596 347"></td> <td data-bbox="596 297 1002 347">Милутин Бојић</td> <td data-bbox="1002 297 1412 347"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="188 347 596 396"><i>Јабука на друму</i></td> <td data-bbox="596 347 1002 396"></td> <td data-bbox="1002 347 1412 396"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="188 396 596 454"></td> <td data-bbox="596 396 1002 454">Јанко Веселиновић</td> <td data-bbox="1002 396 1412 454"></td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста		Милутин Бојић		<i>Јабука на друму</i>				Јанко Веселиновић		
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста												
	Милутин Бојић													
<i>Јабука на друму</i>														
	Јанко Веселиновић													
18.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак и одговори на питање.</p> <p><i>Та велика трпезаријска одаја била је полумрачна, јер је светлост у њу једва продирала кроз један једини прозор у одаји, на средини зида насупрот улаза. У њој је под био земљани: чврсто набијена и глатка површина земље која се и том полумраку сјајила. У предњем делу стајао је велики правоугаони орахов сто, кућна трпеза, са две клупе са стране и две овеће столице у челу и зачељу.</i></p> <p>Опис унутрашњости просторије се назива _____.</p>													
19.	<p>Следеће реченице поређај тако да сачињавају везани текст. Испред сваке речнице напиши редни број који јој одговара, како је започето.</p> <p>_____ – <i>Хе, хе, ипак нас чека стара парипина – расколи се Петрак. Не отписују се тако лако оваке двије делије.</i></p> <p>_____ – <i>Ево их, враћају се будалаши! – дочекао нас је дјед Раде, чак нам и у сусрет излазећи као да стижемо богзна одакле, можда чак из Америке. – Шта је, дохватисте ли Мјесец?</i></p> <p>_____ – <i>То тебе не буди брига – отреса се самарџија.</i></p> <p>_____ – <i>Идемо, делијо, идемо. Опет ћемо ми овамо доћи, има кад.</i></p> <p><u>1.</u> – <i>Дједе, Петраче... – заустим кроз стегнуто грло, а стари потукач, погађајући моју неизречену дјечју тугу, спремно надовезује:</i></p> <p>_____ <i>Ногу пред ногу, наниже, по мјесечини! Како је драг и пун сваки корак повратка. И како све више расте, примиче се и у самом срцу разгара дједова неуморна ватрица. Ено је, бдије, зове и показује нам пут.</i></p>													
20.	<p>Међу наведеним одредницама подвучи три које се односе на дело <i>Прича о кмету Симану</i> Иве Андрића.</p> <p>ДРУШТВЕНО БЛАГОСТАЊЕ, ПРИПОВЕДАЊЕ У ПРВОМ ЛИЦУ, КОМУНИЗАМ, СУДБИНА ПОЈЕДИНЦА, ПРИПОВЕДАЊЕ У ДРУГОМ ЛИЦУ, СОЦИЈАЛНИ НЕМИР, ПРИПОВЕДАЊЕ У ТРЕЋЕМ ЛИЦУ, ДРУШТВЕНИ ПОКРЕТ.</p>													

Број бодова: _____

Прегледао/ла: _____

РЕШЕЊА: VII РАЗРЕД**РЕПУБЛИЧКИ НИВО****НАПОМЕНА: ТЕСТ СЕ ИСПУЊАВА ЋИРИЛИЦОМ; ОДГОВОРИ ОТВОРЕНОГ ТИПА МОРАЈУ БИТИ УСКЛАЂЕНИ СА ПРАВОПИСОМ.**

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање						
1.	чаша молитвена 1 коњ 3 соко 1 сабља 2 утва златокрила 1 верна љуба 3	Све тачно – 1 бод						
2.	Петар Кочић	1 бод НАПОМЕНА: као тачни одговори не признају се било каква скраћивања имена и презимена						
3.	<table border="1"><tr><td>Гроздана Олујић</td><td>4</td></tr><tr><td>Иво Андрић</td><td>1</td></tr><tr><td>Милован Глишић</td><td>3</td></tr></table>	Гроздана Олујић	4	Иво Андрић	1	Милован Глишић	3	Уколико су дата сва три тачна одговора, онда се даје један бод.
Гроздана Олујић	4							
Иво Андрић	1							
Милован Глишић	3							
4.	а) роман б) Други светски рат (II светски рат)	1 бод НАПОМЕНА: као тачни одговори не признају се они тачни одговори у којима постоје било каква правописна огрешења.						
5.	а) Н б) Н в) Т г) Н	1 бод						
6.	а – 3 б – 4 в – 5 г – 2	1 бод						
7.	б) XIX веку	1 бод Уколико је заокружено више од једног одговора, онда се не даје ниједан бод.						
8.	Слободни стих Слободан стих	1 бод						
9.	алегорија	1 бод						

10.	Балачко	1 бод												
11.	<i>Волео сам Вас</i> <i>Стрепња</i> <i>Плави чуперак</i>	1 бод Уколико је подвучено више од три дела, онда се не даје ниједан бод.												
12.	б) којом се приказује садржај мисли књижевног јунака при чему редослед мисли није уређен;	1 бод Уколико је заокружено више од једног одговора, онда се не даје ниједан бод.												
13.	Леонардо да Винчи НАПОМЕНА: као тачни одговори не признају се било каква скраћивања имена и презимена.	1 бод												
14.	а) обгрљена (обухваћена, оквирна) рима; б) дванаест (12); в) александринац (симетрични дванаестерац)	1 бод												
15.	а) <i>Ропство Јанковић Стојана</i> б) <i>Старина Новак и кнез Богосав</i>	1 бод												
16.	а) Семјуел Клеменс	1 бод												
17.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Назив дела</th> <th>Име и презиме аутора</th> <th>Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Плава гробница</i></td> <td>Милутин Бојић</td> <td>патриотска (родољубива) песма</td> </tr> <tr> <td><i>Јабука на друму</i></td> <td>Вељко Петровић</td> <td>приповетка</td> </tr> <tr> <td><i>Хајдук Станко</i></td> <td>Јанко Веселиновић</td> <td>роман</td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	<i>Плава гробница</i>	Милутин Бојић	патриотска (родољубива) песма	<i>Јабука на друму</i>	Вељко Петровић	приповетка	<i>Хајдук Станко</i>	Јанко Веселиновић	роман	Све тачно 1 бод
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста												
<i>Плава гробница</i>	Милутин Бојић	патриотска (родољубива) песма												
<i>Јабука на друму</i>	Вељко Петровић	приповетка												
<i>Хајдук Станко</i>	Јанко Веселиновић	роман												
18.	ентеријер	1 бод												
19.	4. 5. 2. 1. 3.	Само тачан редослед доноси 1 бод.												
20.	<u>СУДБИНА ПОЈЕДИНЦА</u> <u>СОЦИЈАЛНИ НЕМИР</u> <u>ПРИПОВЕДАЊЕ У ТРЕЋЕМ ЛИЦУ</u>	Уколико су подвучена сва три тачна одговора, онда се даје један бод. Уколико је подвучено више од три одговора, онда се не даје ниједан бод.												